

Maade, hvor consequent end det ærede Medlems Standpunkt kan være efter hans Overbevisning, er Uoverensstemmelse i mit.

**Krigsministeren:** Da de Endringsforslag, der ere stillede af mig, have mødt Modstand, hvor jeg egentlig ikke ventede det, troer jeg nu at burde gjøre en Bemærkning med Hensyn til disse Forslag. Jeg har ikke gjenoptaget Alt, hvad der blev forkastet ved 2den Behandling. De Forandringer, der bleve foretagne i Regjeringens Forslag, har jeg for en Deel acquiesceret ved. Naar jeg nu har stillet disse Forslag, er det med fuld Overbevisning om, at de ere nødvendige. Jeg maa derfor med Hensyn til disse Forslag sige, at, saafremt de ikke bevilges nu, maa jeg søge dem bevilgede ved senere Behandlinger af Sagen. Jeg har indskrænket mig i saa Henseende, saavidt som jeg kunde gjøre det med en god Overbevisning. Jeg skal navnlig minde om den hele Discussion om Militairarbejdere. Endringsforslaget om Militairarbejdere blev vedtaget, og derved har jeg troet at turde berolige mig, men jeg kan ikke berolige mig ved, hvad der blev vedtaget angaaende det her paagældende Punkt, og jeg maa derfor ret meget anbefale mit Forslag Nr. 28 til det høie Thing.

**Fermansen:** Den Anstuelse, som temmelig stærkt kom til Orde under Sagens 2den Behandling, at Faneeden helst burde affattes, har, som det ærede Thing vil have seet, fundet sit Udtryk i det principale Forslag under Nr. 21. Jeg har tiltraadt dette Forslag, fordi det ogsaa er min Mening, at det vistnok er det Heldigste at komme bort fra hele denne Sag. Som jeg selv i sin Tid ved Edens Afslæggelse har haft Leilighed til at erfare, mangler Faneeden ikke saa Lidt i at være det, den egentlig er bestemt til at være, navnlig ved den Omstændighed, at den ikke bliver betragtet som aldeles fri. Jeg har dengang selv hørt adskillige af mine Kammerater sige: Det har Intet, at bethyde, det er en Ed, som vi skulle afslægge, for at man kan faae Ret til at straffe os, naar vi maatte begaae Noget, der er stridende mod vore Tjenesteplichter. Desuden er der

den Omstændighed, at Eden aflægges i Masse. Det er allerede uheldigt, fordi det for Enkelte giver Leilighed til ikke at tage den personlige Deel deri, som er besalet og nødvendig for at føle dens bindende Kraft. Dertil kommer, som allerede bemærket af andre Talere, at efterat vi ikke længer have hvervede Tropper, er det jo en feilagtig Anstuelse, at Eden egentlig skal medføre nogen anden Forpligtelse, end hvad der paaligger enhver Borger i Landet, nemlig at offere, hvad Almeenvellet fordrer. Men der har jo i Udvalget været flere Medlemmer og er vel ogsaa endee her i Salen, der ikke dele denne Betragtning, men som troe endnu at maatte tillægge Vibeholdelsen af Eden en stor Betydning, og for deres Vedkommende er det, at vi have stillet et subsidiairt Forslag. For mit eget Vedkommende skal jeg villigt indrømme, at det er mig ikke væsentligt om at gjøre, hvilket af disse Forslag der bliver vedtaget. Det subsidiaire Forslag gaaer ud paa at føre Edsformularen tilbage til den Skikkelse, den havde i Aarene 1849 til 1852, da den nemlig var affattet saaledes, at man svor Trofskab til Kongen og til Rigets Forsatning. Det er disse sidste Ord, som af hidtil uopklarede Grunde ere bortfaldne; men det er netop det, der er det Uheldige ved Sagen, thi det kan ikke andet end bringe Forvirring ind i et Forhold, hvor Mangel paa Klarhed er i høieste Grad betænkelig. Hvis de anførte Ord ingensinde havde staaet i Eden, saa havde Sagen maaskee været en anden. Vel veed jeg, at der her i Danmark ikke gives nogen Kongemagt og Myndighed uden i Kraft af og ifølge Forsatningen, og at det derfor strengt taget kunde siges, at Den, der svor Trofskab med Kongen, ogsaa svor Trofskab med Forsatningen, men netop fordi de nævnte Ord ere bortfaldne, og man ikke nogensinde, heller ikke under denne Forhandling, af den ærede Krigsminister har faaet at vide, hvad Grunden er dertil, kan det ikke undgaae at bringe Forvirring ind i et Forhold, hvor en saadan paa ingen Maade maa være tilstede. Naar den ærede Minister har sagt, at Stedet ikke var her, kan jeg dog ikke indsee, at han kan have Ret deri. Han har sagt, at Stedet burde have været Grundloven. Ja, det kan gjerne